

Tuin van (h)Eden

Vaak zit de natuur ons in de weg, zodat we bossen kappen en asfalt leggen bovenop het

leven in de grond. En de intensieve bio-industrie draagt sterk bij aan de opwarming van de aarde, met uitdroging als gevolg. >

Ds. Peter Wattel, emeritus

Colofon

Oke (Oegstgeester Kerkblad) is een uitgave van de Raad van Kerken Oegstgeest. Secr.: Jasper de Kogel, Carel Fabritiuslaan 27, 2343 SE Oegstgeest, tel. 515 52 26 e-mail: j.de.kogel@planet.nl

Redactie:

Koos van der Bruggen (voorzitter a.i.), Johan de Gier, Els van Leuken, Gerda Heslinga, Jochem Hemink, Lilian Hoogendoorn en Jacqueline van Arend-Koelman

Secr.: Gerda Heslinga, tel. 517 07 00

Adviserend lid namens de kerken:

ds. Rian Veldman / ds. Richtsje Abma

Bezorgdienst:

Gweny Kouwenhoven (administratie) en Ed Gijzenij (logistiek),

e-mail: BezorgdienstOke@gmail.com.

Wilt u geen Oke ontvangen?

Geef dit door aan de bezorgdienst.

Postabonnementen:

Wil Kwestro, Begoniaalaan 14, 2343 XN, tel. 517 41 93, e-mail: johanwil.kwestro@casema.nl

Financiële administratie:

Jan Lanslots, Vincent van Goghlaan 2, 2343 RN, tel. 06-22 70 87 97, e-mail: jan.lanslots@ziggo.nl

Bankrelaties:

NL65 INGB 0005 8563 89 en

Vormgeving en realisatie:

Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden

Opplage: 8.800 ex. huis-aan-huisverspreiding.

Uw vrijwillige bijdrage is welkom, richtbedrag €35 per jaar.

Volgende nummer

Het volgende nummer van Oke verschijnt op **18 mei 2024**. Kopij daarvoor inleveren uiterlijk op donderdag **2 mei 2024** vóór 15.00 uur.

Uitsluitend per e-mail, met vermelding van uw naam, telefoonnummer en voorkeur rubriek.

Inleveradres kopij en gegevens rooster diensten en vieringen:

e-mail: RedactieOke@gmail.com

Het daaropvolgende nummer verschijnt op **29 juni 2024**.

Deze Oke wordt ook geplaatst op de website van de Raad van Kerken Oegstgeest.

vervolg van pag. 1

Als mensheid hebben we ons aardig ontwikkeld op onze planeet. Gestart als broer en zus van de apen zijn we zo ver, dat we veel natuurlijke processen kunnen begrijpen en een aantal ervan ook bijsturen, meestal ten gunste van onszelf. Maar bijbels gezien, heeft de mens in de tuin van Eden geleefd, zonder verdere voorzieningen.

Maar in de loop van een lange ontwikkeling heeft de mens de tuinen steeds meer naar zijn hand gezet, met behulp van meer algemene kennis en de verder ontwikkelde techniek. Zo heeft de mens zich ontdaan van de afhankelijkheid van de Schepping en heeft de Schepping tot voedselvoorziening gemaakt met de natuur als decor van het bestaan, mooi om naar te kijken, maar niet echt nuttig voor het menselijk leven op aarde. En vaak zit de natuur ons in de weg, zodat we bossen kappen en bovenop het leven in de grond asfalt leggen.

Leven in een reageerbuis

Voor de landbouw wordt berekend hoeveel stikstof en andere meststoffen er nodig zijn voor de gewassen. De gewassen worden geoogst en de meststoffen worden toegevoegd, zoals dat

Van de redactie

Dit keer een 'groene' Oke. Van hoe groen de bijbel is, verwoord in het boek 'Hemels groen', op pagina 13, tot 'klimaatkunst' op pagina 4. Van 'Postgroei' op pagina 3, tot het 'beter kijken' naar de natuur op pagina 12. Met deze verdiepende artikelen sluit Oke aan op de duurzaamheidsdiscussie in de samenleving.

Verder: geen 5 mei zonder 4 mei: een uitgebreid artikel over de dodenherdenking bij het oorlogsmonument in het Bos van Wijckerslooth op pagina 11.

in een reageerbuis wordt gedaan om alles in evenwicht te houden. Daarmee wordt te weinig rekening gehouden met wat er in de bodem leeft. Een aantal bio-boeren krijgt hier inmiddels oog voor. Maar globaal gezien zijn wij heer en meester over de aarde. Je kunt ook zeggen: wij gedragen ons als god in onze zelfgemaakte tuin van Heden.

Dat 'doen alsof wij god zijn' heeft ook geleid tot het gebruik van gifstoffen, die weliswaar in de voedselindustrie enigszins beperkt zijn, maar in de bloemen- en bollenindustrie zo royaal worden gebruikt, dat we ons geen illusies hoeven te maken over het bodemleven, ook niet over de waterkwaliteit. Gelukkig zijn er mensen die er zich zorgen over maken. Maar de meeste mensen zien geen kans om hun leven zo te veranderen, dat hun persoonlijke voetafdruk verantwoord is.

Zonde van ons leven

Doordat wij leven alsof wij god zijn nemen veel dieren en planten in aantal en diversiteit rap af. Juist doordat we zo inzetten op een overvloedige voedselproductie is de kans groot, dat ons voedsel in gevaar komt. We kunnen niet zonder de insecten, die voor bestuiving zorgen. En het gevolg van de intensieve bio-industrie is dat die sterk bijdraagt aan de opwarming van de aarde. Om dat te keren moet echt iedereen zo snel mogelijk het leven omgooien. We zitten nu al op 1,5 graad opwarming.

Leven alsof wij god zelf zijn is zonde van ons leven. Ik bedoel dat in de gebruikelijke betekenis. Het is fout, dat wij zo leven. Ik bedoel dat ook in de betekenis van gemiste kans. We verknoeien ons leven, want we nemen te veel verantwoordelijkheid op ons. Dat is niet nodig, want de Schepping zelf geeft ruim voldoende voedsel, als we haar diversiteit niet meer aantasten. Zo leven we weer als Schepsel in Gods Schepping.

Raad van Kerken Oegstgeest

Postgroei

Een paar jonge collega's hadden de jonge econoom Paul Schenderling gevraagd als spreker voor een conferentie. Ik was uitgenodigd bij de voorbespreking en had enkele pittige vragen in gedachten. Maar ik moet zeggen: al na vijf minuten had hij zich voor mij ingenomen, en het duurde niet veel langer of hij had me ook overtuigd: deze kant moet het op!

In 2022 publiceerde Paul zijn boek *Er is leven na de groei: Hoe we onze toekomst realistisch veiligstellen*, en zijn verhaal vat hij samen met de term *Postgroei*. Dat doet denken aan de titel van de Club van Rome, nota bene uit 1972: *Grenzen aan de groei*. Juist dat feit dat een halve eeuw later dezelfde oproep nodig is, en vooral het besef dat wij – mijn generatie – in die halve eeuw de boel verschrikkelijk uit de hand hebben laten lopen, stemt wel heel verdrietig en nederig.

Schenderling pleit met zijn *Postgroei* niet alleen voor een eind aan de kwantitatieve groei van de consumptie en de economie, maar doet veel meer; hij laat overtuigend zien dat dit juist ruimte schept voor nieuwe, kwalitatieve groei: persoonlijk en maatschappelijk, groei van de biodiversiteit, groei van creativiteit, en bovenal: een groei van geluk en tevredenheid. Zijn visie trekt ons uit het valse dilemma van waarde op korte termijn versus waarde op de lange termijn.

En passant laat hij ook zien waarom en hoe de vraag naar het persoonlijk handelen – 'Hoe moet ik handelen als christen in de wereld?' – compleet

moet worden met de vraag hoe een samenleving (de politiek, de economie) georganiseerd moet worden zodat mens en planeet kunnen bloeien. Als het lot en het voortbestaan van mensen en de schepping in het geding is, moeten wij partij kiezen. Want christen zijn is ook een politieke daad.

In de 19e eeuw ging het om de crisis van de 'sociale kwestie'. Vandaag heeft de ecologische kwestie zich bij de sociale kwestie gevoegd.

Schenderling straalt optimisme uit, en dat moet ook. Maar ik zit met die ballast van een halve eeuw, hoe we toch telkens opnieuw de korte termijn hebben laten prevaleren, economische belangen boven ecologie en schepping. Hoe voorkomen we herhaling? Ik zie nu ook duidelijker: ook het politieke systeem verzet zich tegen deze verandering. Voor veel politici immers is electoraal succes uiteindelijk toch weer belangrijker dan impopulaire klimaatbeschermingsmaatregelen. Daarom is waakzaamheid geboden, nu misschien meer dan ooit.

Cor van Beuningen

Voorzitter Raad van Kerken Oegstgeest

Reminder Preek van de Leek, zondag 7 april

Pepijn Hentenaar zal de derde Preek van de Leek houden. De start is om 16.00 uur, de inloop is vanaf 15.45 uur. Pepijn Hentenaar is voorzitter van FC Oegstgeest en is Bosnië-veteraan. Hij heeft gewerkt als samensteller bij TV-talkshows als *De Wereld Draait Door*, *Beau, Humberto* en *Renze*. Ben je benieuwd naar hoe hij naar de wereld kijkt en wat de rol van zingeving daarbij is? Kom dan naar de Groene of Willibrordkerk aan de Haarlemmerstraatweg. Na afloop is er gelegenheid om na te praten in het naastgelegen Willibrords Erf onder het genot van een drankje.

Arjan de Kok

Persoonlijk

Een voorjaarsdag

Op de RK begraafplaats is het niet anders dan het is: het hek, de zerken, bloemen op een graf, hier en daar narcissen, sneeuwkllokjes, bladeren die dwarrelen, de zon en de wind die met de wolken speelt, blauwe lucht. Ik hark tussen de grafstenen, wat ik waarneem ligt rondom, takjes en twijgjes, een verdwaalde kerstbal, een plastic bloem en heel veel blad. Na afloop kijk ik tevree, weer wat opgeruimd.

Voor familieleden en bezoekers is het van essentieel belang dat deze rustplaats in goede staat blijft. Daarom is het nodig om het hele jaar door onderhoud te plegen. Een begraafplaats is ook een herdenkingsplek voor velen, waar het als verstillend 'park' kan functioneren. Buiten dat, elk seizoen heeft zijn eigen charme, je kunt ervan genieten.

We hebben niets aan een verwaarloosde begraafplaats, vandaar dus deze oproep: elke maandagochtend van 9.00-12.00 uur is de tuingroep bezig met het onderhoud van de begraafplaats, harken, schoffelen, onkruid wieden, en snoeien! Daar hoort ook de grote pastorietuin bij. Kortom er is genoeg te doen. We hebben versterking nodig. We zijn nu met z'n vijven, maar voor het bijhouden van de tuinen hebben wij meer vrijwilligers nodig. Heb je tijd om ons een keer, twee keer, drie keer of vier keer per maand vooruit te helpen, dat zou fijn zijn!! Wat is er niet mooier dan een verzorgde begraafplaats en pastorietuin te zien. Meld je aan bij het secretariaat, of kom eens kijken op de maandagochtend.

Namens de tuingroep,

Jacobiën Wagemaker

Met **Hart** en **Ziel...**

Anne Marie Barnhoorn (l.) en Joke Boshuizen willen vanuit hun kerk, de Nederlandse Gereformeerde Kerk Oegstgeest, anderen inspireren om duurzame keuzes te maken. Daarvoor hebben zij de cursus 'Klimaatkunst' van drie avonden gegeven. In gesprek met hen.

Gerda Heslinga

...klimaatkunst

Wat was jullie motivatie om deze cursus te organiseren?

Joke Anne Marie en ik herkenden elkaar in de zorgen over het klimaat en onze wereld; er is meer actie nodig. Hoe laten we onze wereld achter voor onze kinderen en kleinkinderen? En hoe brengen we onder de aandacht dat we op te grote voet hebben geleefd? Ik wilde samen met anderen uit de kerk daaraan werken.

Anne Marie Met deze cursus wilde ik anderen helpen hun pad van klimaatkunst te vinden om zo, geïnspireerd en vanuit je eigen waarden, jouw manier te vinden voor een leven van genoeg.

Geeft de bijbel richtlijnen voor een leven van genoeg?

Anne Marie Mij helpt het geloof om te ontdekken wat daarvoor belangrijk is. Dat is tegengif voor alle prikkels van uiterlijke schijn. Jezus is duidelijk over omgaan met geld, delen met anderen,

een eenvoudig leven leiden. En in het Oude Testament lees ik over de schepping waarvan wij als mensen onderdeel zijn, en waarin wij een niet te grote plek moeten innemen.

Joke Over rentmeesterschap, verantwoordelijk leven, is de bijbel duidelijk. Evenals over het gevaar van rijkdom en overvloed. We worden opgeroepen recht te doen en onrecht tegen te gaan. Onze rijkdom gaat, al eeuwen, ten koste van anderen.

Kunnen we ons aan het systeem van economische groei onttrekken? In hoeverre is dat een elitaire bezigheid?

Joke Ja, als consument kun je eigen keuzes maken. En als veel mensen dat doen, speelt de markt daarop in. Het is niet elitair. Je kunt veel besparen door op zoek te gaan naar tweedehands spullen in kringloopwinkels, op Marktplaats of Vinted. Kies voor lenen, delen of ruilen. Er zijn veel leuke initiatieven: meld je

aan voor een kledingruil-tas of ga shoppen in een kledingbibliotheek. Leen gereedschap van je burens via blog.nextdoor.nl, www.hetkanwel.nl, www.genoeeng.nl. Ook minder vlees eten maakt het leven goedkoper en duurzamer.

Anne Marie Er wordt wel gezegd dat duurzaam leven voor arme mensen niet haalbaar is. Het stoort mij als mensen dat als excuus gebruiken om door te gaan met hun slechte consumptiegedrag. Het gaat om een *mindset* waarbij je andere keuzes gaat maken. Zoals de keuze voor een leven van genoeg, waarbij je minder nodig hebt, wellicht minder kunt gaan werken en meer ruimte overhoudt om bewust te leven. Zodat je tijd hebt om eerlijke en klimaatvriendelijke producten op te zoeken, cadeautjes zelf te maken, spullen te (laten) repareren in plaats van nieuw aan te schaffen via de pakketdienst.

Hoe houd je het juiste midden tussen klimaatdepressie

en -perfectionisme?

Anne Marie Door te zoeken naar de manier van duurzaam leven die past bij jouw waarden en talenten. In welke rol heb jij de meeste 'slagkracht': als consument, in je werk, kerk of buurt, in je relaties, met je geld, in de politiek of bij een actiegroep? Ik hoor steeds vaker dat anderen geïnspireerd en gemotiveerd raken voor duurzame keuzes door mijn verhalen over avontuurlijke trein- en wandelreizen met ons gezin en gesprekken op de markt naar aanleiding van mijn meegebrachte bakjes. Mijn kracht ligt in het inspireren van mensen om me heen.

Joke Soms komt al het wereldnieuws te veel binnen en neig ik naar moedeloosheid. Dan maak

ik bewust een keus door me te richten op mijn directe omgeving en te bedenken wat we elke dag ontvangen.

Hoe kunnen we als kerk daarin goed bezig zijn?

Joke We kunnen elkaar erop wijzen dat we de aarde uitputten, wat niet past bij ons rentmeesterschap over de schepping. In kerkdiensten, op kringen zouden we ons daar meer op moeten bezinnen. En met elkaar op zoek gaan naar nieuwe wegen met de bijbel als gids.

Anne Marie Duurzaam leven en streven naar klimaatrechtvaardigheid past bij een christelijk leven. Daar moet het in de kerk veel vaker over gaan. Alle klimaatrapporten laten zien dat de aarde onleefbaar wordt als we niet allemaal het roer omgooien. Als christen ben ik niet bang voor de toekomst, want ik weet mij in Gods hand. Dat is echter geen vrijbrief om op de oude voet door te gaan, want wij zijn zelf verantwoordelijk voor onze keuzes.

Het **Groene Hart**

De plussen en minnen van 'genoeg'

Heb je genoeg eten op je bord? Is je huis groot genoeg? Heb je genoeg spaargeld? Antwoord je ja, dan gebeurt er niets. Antwoord je nee, dan hoop je dat er meer eten komt, je huis groter wordt en probeer je meer te sparen.

Ds. Pieter Kleingeld

Het gekke is dat 'genoeg' zorgt voor groei. Zeker als je jouw genoeg vergelijkt met dat van anderen. Ja, mijn huis is groot genoeg, maar het huis van de ander is groter. Dus nog groter zou fijn zijn. Ja, spaargeld genoeg, maar minder dan de ander. Dus voor de zekerheid toch maar meer sparen. Genoeg betekent voor ons vaak net niet te kort. Genoeg roept de angst op, dat een ander iets van je af komt pakken.

Niet groeien maar delen

Jezus zegt dat Hij gekomen is om leven te geven en overvloed. Ik vind overvloed een mooi woord. Bij overvloed hoort een ander werkwoord; niet groeien maar delen. Bij overvloed en delen hoort ook een andere emotie; niet die van de angst iets kwijt te raken, maar de vreugde dat je kunt delen en vrienden hebt.

Het genoeg delen

Het is belangrijk welke woorden we kiezen wanneer we nadenken over klimaatverandering en onrecht. Kies je voor genoeg dan voelt alles wat minder is dan al snel als verlies en zelfs als diefstal. Kies je voor overvloed en delen, dan ligt vreugde veel meer voor de hand. We hebben zoveel auto's in de straat; misschien kunnen we ze net als ons gereedschap met elkaar delen. We hebben zoveel kleding in onze kast, ook dat kan gedeeld en hergebruikt worden. Het mooie is dat dit enorm veel CO₂, geld en tijd bespaart. Geld dat we dan kunnen uitgeven om eerlijke prijzen te betalen voor goe-

de spullen of kunnen investeren in microkredieten. Tijd die we kunnen besteden aan innovatie. We hebben zoveel vierkante meters woonruimte, dat kunnen we best – al is het maar tijdelijk – delen met een ander. Zoveel vaardigheden, die kunnen we delen via een repair café. Juridische vaardigheden kunnen we inzetten voor 'the right to repair'. Enzovoorts.

Je autonomie opgeven

Ja, er zit een spannende kant aan delen en overvloed: wanneer je naar je buurman moet om een hamer te lenen geef je autonomie op. Autonomie is een waarde die hoog in het vaandel staat van velen. Maar het allerbelangrijkste voor een mens is dat je nodig bent, oftewel dat een ander op een of andere manier afhankelijk van je is. Dus hoe spannend het ook is, wie autonomie durft op te geven laat anderen meer mens worden.

Genoeg om te leven

De afgelopen maanden hadden we als kerken in Oegstgeest en Leiden eco-noom Paul Schenderling en theologe Nienke Hofsink op bezoek. Hoewel de naam van hun beweging 'Genoeg om te leven' wellicht anders doet denken, verdiepen en verbreden zij wat ik hier boven al kort schetste. Beiden zorgden voor inspirerende avonden en wie meer over hen wil weten kan terecht op hun website of kan 'Hoe handel ik eerlijk' of 'Er is leven na de groei' van Paul Schenderling lezen.

Het geheim van het geluk

'Het geheim van het geluk is het geheim van de vreugde' is de titel van het boek dat ik geschreven heb en dat in april uitgegeven wordt bij Adveniat.

Bestaat God of bestaat Hij niet? Bibliotheken zijn volgeschreven over deze vraag. Aan het bijhouden van discussies hierover op sociale media heb je aan vierentwintig uur per dag niet genoeg. Iedereen kent diep menselijke verlangens. Verlangens naar geluk, naar echte liefde, naar vreugde. Iedereen vraagt zich af: waar doe ik het allemaal voor?

Dit boek benadert alles anders.

Niet: Bestaat God of niet? Wie heeft er gelijk? **Maar:** Welke opvattingen bieden het meeste kans op de vervulling van deze verlangens? **Waarom** zou je willen geloven of niet? Vooral: welke opvattingen bieden de grootste kans om gelukkig te worden?

Iedereen zoekt geluk. Weinigen vinden het. Hoe komt dat? Het geluk lijkt soms net om de hoek te liggen, je kunt het bijna aanraken en toch krijg je het niet te pakken. Hoe komt het dat geluk je zo vaak ontglipt?

Dit boek helpt je een uniek antwoord te vinden. Dat doet het met hulp van wat misschien wel het best bewaarde geheim ter wereld is: de positieve invloed van het katholieke geloof op je geluk.

Het boek presenteert de inhoud van het katholieke geloof als een zoektocht naar geluk. Het laat aan moderne mensen – van alle generaties – zien dat het geloof je leven verrijkt. En dat het je helpt de grote hindernis naar geluk te overwinnen. Geluk is namelijk een neveneffect. Je vindt het als je open staat voor wat anders en groter is dan jezelf.

Het boek is geschreven vanuit een katholiek perspectief. Vanuit dit geloof zoek ik zelf naar antwoorden op de vraag: hoe vind je een beetje geluk? Ik veronderstel niet dat het katholieke geloof het enige is dat antwoord probeert te geven op deze vraag. Maar het is het geloof waar ik zowel intellectueel als gevoelsmatig het meeste van af weet.

Pastoor Rochus Franken

'Het geheim van het geluk is het geheim van de vreugde' is te verkrijgen in de boekhandel, via Amazon.nl of via Bol.com. ISBN 13 978 949 327 9957, prijs € 17,99

Catechese en gezinsviering voor kinderen en ouders zondag 21 april 10.00 uur – Willibrordkerk Oegstgeest

Na een mooie opkomst bij de laatste Gezinscatechese in februari in Wassenaar, is er op zondagochtend 21 april een nieuwe Gezinscatechese. Deze keer in de Willibrordkerk in Oegstgeest. Vanaf 10.00 uur is er voor kinderen en ouders een leuk programma. Om 11.00 uur begint

vervolgens de gezinsviering, een viering waarin voor iedereen wat te vinden is. Om 12.00 uur sluiten we af met wat lekkers bij de limonade, koffie en thee.

Hopelijk tot 21 april in de Willibrordkerk in Oegstgeest! Namens de Werkgroep Centrale Gezinscatechese, Sjoerd Zuidersma, pastoraal werker

Spreekuur diaken Peter Winnubst

Met ingang van donderdag 11 april zal diaken Peter Winnubst elke tweede en vierde donderdag van de maand spreekuur houden in de pastorie.

Tussen 10.30 uur en 11.30 uur kunt u binnenlopen voor een kort gesprek of u kunt hem bellen op 06-24 43 45 16. Een afspraak is niet nodig. Hebt u meer tijd nodig voor een gesprek, dan kunt u tijdens het spreekuur een afspraak maken voor een andere keer. U bent van harte welkom!

Elke donderdagochtend is er om 9.00 uur een eucharistieviering. Ook daar bent u welkom.

Els van Leuken

R.K. Parochie H. Augustinus - Parochiekern H. Willibrord

Rhijngesterstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest, tel. 517 53 04, e-mail: pastorie@willibrordoegstgeest.nl

Noodtelefoon voor ziekenzorg en bij overlijden: 06 49 42 32 42

Pastoraal team: pastoor R. Franken, tel. 402 9402/889 5138, e-mail: rochusfranken@outlook.com, diaken P.M. Winnubst, tel. 06 24 43 45 16, e-mail: pmwinnubst@gmail.com, pastor K. van Vliet, tel. 06 15 94 89 52, e-mail: ctm.van.vliet@planet.nl, pastoraal werker S. Zuidersma, tel. 06 21 59 39 36, e-mail: sjoerdzuidersma@gmail.com

Beheercommissie: Elly Eilers, e-mail: keilers@casema.nl
Pastoraalteam: tel. 071 - 517 47 99, e-mail: vanleukenels@gmail.com
Secretariaat bereikbaar via tel. 517 53 04: Charlotte van Steijn en voor kerkhofzaken Marianne Gerritsen, beiden op ma, di, do 9.00 - 12.00 uur
Rekening voor kerkbijdragen en misintenties: NL95 RABO 0138 4020 19
Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 59 38.

www.willibrordoegstgeest.nl

Beleef een dag Lourdes in Rotterdam op donderdag 11 april

De heilige Bernadette Soubirous komt naar Nederland. Een bijzondere schrijn met haar relieken (een gedeelte van het gebeente) komt in april vanuit Lourdes naar de Nederlandse bisdommen. Het bisdom Rotterdam verwelkomt de relieken van de H. Bernadette van 9 t/m 12 april in de HH.

Laurentius en Elisabeth Kathedraal. In de kathedraal in Rotterdam wordt op donderdag 11 april een 'Lourdesdag' georganiseerd voor parochies en bedevaartgroepen en alle belangstellenden. In de middag neemt ook bisschop Van den

Hende hieraan deel.

Het is een dag in Lourdes, maar dan in de kathedraal in Rotterdam.

De dag begint om 11.00 uur met een eucharistieviering. Er is rozenkransgebed, er worden Marialiederen gezongen en is er een lof met ziekenzegen. Ook is het mogelijk om het sacrament van boete

en verzoening te ontvangen.

's Avonds is er op deze donderdag 11 april een 'Sing-in Marialiederen'.

Voor informatie of aanmelding als vrijwilliger: bureau@bisdomrotterdam.nl of 010-281 51 71

Nieuw: de Caritas Actie in het bisdom Rotterdam

Dit jaar start een nieuw initiatief in het bisdom Rotterdam: de Caritas Actie. Piet Timmermans, pastoraal dienstverlener diaconie en caritas, nodigt parochiële caritas instellingen, diaconale werkgroepen en andere diaconale betrokkenen van harte uit om hieraan mee te doen.

De eerste Caritas Actieperiode zal worden gehouden in het najaar: 26 oktober - 24 november. Zo wordt aangesloten bij de Werelddag van de armen (17 no-

vember) en diaconale weekenden van parochies in deze periode.

Samen optrekken

Het nieuwe van de Caritas Actie zit hem in de verbinding van initiatieven, het delen van inspiratie en ideeën, kortom het samen optrekken. De Caritas Actie is een manier om caritas meer zichtbaar te maken. "Zichtbaarheid is nodig, zodat mensen die hulp nodig hebben de caritas weten te vinden. Bovendien is caritas een wezenlijk onderdeel van de zending van de Kerk. Ook daarom is zichtbaarheid van belang", aldus Piet Timmermans.

Bisdom Rotterdam

Voorjaarschoonmaak in de H. Willibrord

Onder de voortvarende leiding van Odile de Groot-Furlan ging de werkgroep *Schoon Schip* woensdag 13 maart van 10.00-16.00 uur aan het stofzuigen, vegen, zemen, borstelen en koper poetsen. Er wordt natuurlijk vaker schoongemaakt, maar niet op zo'n grote schaal. Daarom werd de zondag tevoren om versterking gevraagd en die kwam er ook! Sommigen kregen de smaak zo te

pakken, dat zij lid zijn geworden van de werkgroep.

Uiteraard was er voorzien in koffie, thee en lunch, maar het belangrijkste was toch wel de gezelligheid van het samen werken aan iets waar we elke zondag plezier van hebben.

Hartelijk dank allemaal!

Namens Beheercommissie en Pastoraalteam,
Els van Leuken

Wij gedenken...

...Johannes Adolf Bernardus (Jan) de Wolf, echtgenoot, (schoon)vader en opa. Jan werd op 16 juni 1950 in Oegstgeest geboren en overleed op 25 januari in Sassenheim. Zijn uitvaartdienst was op vrijdag 2 februari in de H. Willibrordkerk, waarna Jan te ruste is gelegd op de begraafplaats achter de kerk.

...Johannes Gerardus Petrus (Jan) van der Hulst, echtgenoot, (schoon)vader en opa. Jan werd op 13 september 1931 in Oegstgeest geboren en overleed op 29 januari in Leiden. De afscheidsviering vond plaats op vrijdag 2 februari in de H. Willibrordkerk, waarna Jan is begraven op het kerkhof bij de kerk.

...Elisabeth Margaretha Maria (Bep) de Groot-Luksenburg, weduwe van Jacobus Petrus de Groot, (schoon)moeder, oma en overgrootmoeder. Bep werd op 7 april 1928 in Noordwijk geboren en overleed op 31 januari. De eucharistieviering is gehouden op vrijdag 9 februari in de H. Willibrordkerk, waarna Bep naar haar laatste rustplaats is gebracht op de begraafplaats bij de kerk.

...Theresia Jeanne Josée (Thera) Jansen-Huydts, weduwe van H.P.H. Jansen, (schoon)moeder en oma. Haar uitvaartdienst was op donderdag 8 februari in de H. Willibrordkerk, waarna Thera is begraven op het kerkhof bij de kerk.

...Guus Siebers, echtgenoot, (schoon)vader en opa. Guus werd op 8 januari 1934 in Rotterdam geboren en overleed op 14 maart in Leiderdorp. De afscheidsviering is gehouden op woensdag 20 maart in de H. Willibrordkerk, waarna Guus is begraven op het naastgelegen kerkhof.

*Mogen deze lieve doden rusten
in Gods licht en vrede.*

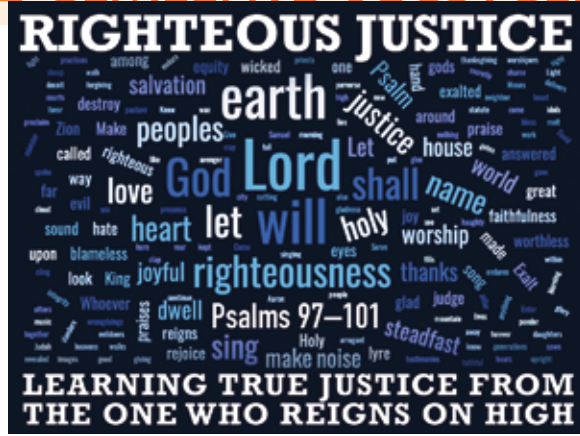

Pasen

De Russische advocaat Navalny is op 16 februari vermoord. Zijn lot deed mij meteen aan Jezus denken. Navalny had idealen en inzet voor rechtvaardigheid – en dan staat er in een tirannie een prijs op je hoofd. Wat een onrecht. Er kwam een actie op gang om een straat naar hem te vernoemen in Den Haag, de straat waar de Russische ambassade staat. Het zou een mooi gebaar zijn in de geest van Pasen. Eerherstel voor wie in het verzet zat.

Nu hebben we Pasen gevierd. Met muziek en bloemen, woorden en gebeden. Iets in ons is opgestaan, moed en hoop, iets koppigs. Het geloof in vrede en recht en de moed om je ervoor in te zetten. Pasen is het feest van ontwaken en herboren worden. Je kunt je herboren voelen als je weet welke kant je op wilt gaan met je leven, bij een studiekeuze, nieuwe liefde, als je weer levensmoed vat. Of als je iets wegdoet uit je leven, het oude 'zuurdeeg' (1 Korintiërs 5:7). Christus gaat ons voor het nieuwe leven in. In verschillende paasliederen komt de tuin voor: *De aarde zal spoedig een bloeiende tuin zijn van vrede en recht (lied palmzondag). Er is in één bewogen nacht een nieuwe lente ontloken – het leven brak door aarde en steen.* Of het lied van *de steppe die zal bloeien*. Als Christus de tuinman is, valt er te leven in de schepping, hoe gebroken die ook is. Dan komen er vruchten.

Komende diensten

Dank aan alle medewerkers van de avondgebeden en de diensten in de goede week! Er was variatie, er was aandacht voor jong en oud, het was goed. In de tijd na Pasen hebben de kerkdiensten een vrolijke toon. Op 14 april is er een bijzondere dienst van doop en belijdenis. Hugo Rensink, Max Rensink, Marietta Willems en Herma Pauptit doen belijdenis van het geloof en Max wordt ook gedoopt. Wat een feest. Vanaf 12 mei zijn de kerkdiensten van de PGO in de Regenboogkerk.

Stage in de PGO

Van 17 maart tot eind mei verwelkomen wij stagiaire Tamar Karman, zij volgt de master Gemeentepredikant in Amsterdam aan de PTHU. Zij bekwaamt zich deze periode met name in de werkvelen leidinggeven en vernieuwen. U zult haar niet meteen op huisbezoek meemaken, maar wel bij vergaderingen en nieuwe initiatieven. Eerder liep ze stage bij defensie. Richtsje zal haar stagebegeleider zijn. Meer over haar is te vinden op de website, onder 'Wie' bij de PGO. Welkom, Tamar, we wensen je een goe-

de stagetijd en hopen dat wij van jou kunnen leren en jij van ons!

Voor in de agenda

Op 26 mei is er in de middag een klederkerk viering over Pinksteren, feest van verbinding en knopen die ontward worden. De zangrepetities voor Pinksteren beginnen op 17 april, zie pagina 16.

Tenslotte

Laat het verhaal van uittocht en opstanding ons leven blijvend kleuren dat het licht van Pasen juist in donkere uren doorbreekt en gezien wordt
Met een groet van hart tot hart,

Rian Veldman en Richtsje Abma

Wij gedenken

Wij verloren mensen aan de dood. Dierbaren, vrienden, moeders en vaders. Wie in rouw zijn, bidden we toe dat er een 'omarming is die blijft'. Liefde en troost gewenst van God en mensen.

6 febr.	dhr. Matthijs Noordervliet	82 j.
9 febr.	mw. Anna Wilhelmina Helena Lempke-Gerretsen	86 j.
15 febr.	mw. Maria Abrahamse-Bogaards	93 j.
15 febr.	dhr. Gerrit Willem Andries Ligtvoet	75 j.
24 febr.	dhr. Anton Verkaik	83 j.

Zie voor de gedachtenis:
www.pgoegstgeest.nl

Wilt u het 'in memoriam' graag op papier ontvangen, neem dan contact op met de scriba van de Kerkenraad, en zij zorgt dat u de tekst via de post krijgt toegestuurd.

Senioren verjaardag viering 28 februari jl.

In een mooi versierde zaal van Willibrords Erf en onder het genot van een kopje koffie/thee met gebak werd op 28 februari jl. voor de tweede keer de 'Senioren verjaardag viering' gehouden. Dit keer waren voor deze viering de gemeenteleden uitgenodigd die in december, januari en februari jl. 80 jaar of ouder waren geworden. Velen hadden aan de uitnodiging gehoor gegeven. Evenals de eerste keer, toen deze was georganiseerd voor de gemeenteleden van deze leeftijd geboren in september, oktober en november vorig jaar, mag ook deze bijeenkomst zeer geslaagd worden genoemd, zoals bleek uit de vele positieve reacties.

Niet iedereen kende elkaar, maar er was voldoende gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan, waar ook uitgebreid gebruik van werd gemaakt. Zo zijn wij met elkaar in gesprek geweest en hebben zelfs gezongen. Dat was ook de opzet van het programma: elkaar ontmoeten onder een gezellig samenzijn. De volgende viering staat gepland voor woensdagochtend 29 mei a.s., dan voor de jarigen in maart, april en mei a.s. Een mooie vorm van pastoraat. Namens het Pastoraal Kernteam, **Rein Rus**

Bezoek uit Moldavië tijdens de gemeenteavond op maandag 15 april

Het **eerste gedeelte** van de gemeenteavond zal worden verzorgd door ds. Vitaly Pupazan, zie foto.

Vitaly is directeur van Youth for Christ in Moldavië. Als gemeente steunen we dit werk via Kerk in Actie/Werelddiaconaat. Het is voor ons een bijzondere kans om uit de eerste hand te horen over het werk onder kwetsbare kinderen in Moldavië. We vinden het fijn om Vitaly gastvrij te ontvangen.

Voorafgaand aan de gemeenteavond kunt u Vitaly Pupazan persoonlijk ontmoeten tijdens een eenvoudige warme **maaltijd**, van 18.30 - 19.30 uur in zaal 1/2 van de Regenboogkerk. Aansluitend koffie en inloop van de gemeenteavond in de kerkzaal.

Leden van de taakgroep Diaconaat & Zending zullen de maaltijd verzorgen.

U kunt zich hier tot en met vrijdag 12 april voor opgeven:

voorzitter-diaconie@pgoegstgeest.nl
Er is ruimte voor 25 personen, dus als je er graag bij bent, meld je snel aan!
Wij verheugen ons op een mooi samenzijn,

Guusje Onderwaater en Martine Delver,
diaconen Zending en Werelddiaconaat

Gemeente-avond maandag 15 april

De Kerkenraad nodigt u van harte uit voor deze gemeente-avond in de Regenboogkerk, inloop en koffie om 19.30 uur. Het programma is van 20.00 uur tot 21.30 uur. Het eerste gedeelte van de avond zal gaan over het kerkelijk werk in Moldavië. Zie hierboven. In het **tweede gedeelte** van de avond presenteert de Kerkenraad de plannen met betrekking tot de toekomst van de kerkgebouwen en de ondersteunende ruimtes. Op 16 mei zal de Kerkenraad daarover een besluit nemen. Het concept besluit over de toekomst van de gebouwen is beschikbaar op de PGO website.

Een filmpje over het werk in Moldavië kunt u bekijken via: <https://kerkinactie.protestantsekerk.nl/projecten/aandacht-en-zorg-voor-kinderen>. Zie hierboven. De bijeenkomst zal ook te volgen zijn via www.kerkdienstgemist.nl. U bent van harte uitgenodigd!

Namens de Kerkenraad,
Hans Hogerzeil, voorzitter

Jaarlijkse fondsenwerving Diaconaat & Zending

Geïnspireerd door Jezus Christus beschouwt de Protestantse Gemeente Oegstgeest het delen als de kern van het christelijk geloof. Het delen van onze tijd, energie, aandacht en middelen. Niet alleen met elkaar, maar ook met mensen buiten onze gemeente, zowel in Nederland: binnenlands diaconaat, als elders in de wereld: werelddiaconaat en zending.

De Taakgroep Diaconaat & Zending draagt namens u zorg voor hulp aan mensen in moeilijke omstandigheden. Ook voor 2024 zijn wij hiervoor afhankelijk van uw financiële bijdrage. In de week van 8 april ontvangt u bericht over de jaarlijkse fondsenwerving, met informatie over onze doelen en hoe u kunt bijdragen. Houdt u uw mailbox of brievenbus in de gaten?

Namens de Taakgroep Diaconaat & Zending,
Martine Delver, voorzitter
Willem Meerding, penningmeester

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Kerkenraad: Voorzitter: dhr. H. (Hans) Hogerzeil, voorzitterkr@pgoegstgeest.nl
Scriba: mw. M. (Maureen) van den Brink, tel. 06 - 23 12 35 37, scribapgo@pgoegstgeest.nl
corr. adres: zie kerkelijk bureau
Bankrekeningnummers Prot. Gem. Oegstgeest:
NL17 INGB 0002 3412 94: PGO
NL94 INGB 0005 5235 45: Zending
NL87 INGB 0000 3734 56: Diaconie
NL96 INGB 0002 4050 56: Werelddiaconaat

KERKELIJK BUREAU

Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest
Telefoon ma t/m vr van 9-17 uur: 06 -15 21 66 50
e-mail: kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl
Geopend op dinsdag en donderdag van 10-12 uur, verder op afspraak.

Ledenadministratie

Email: ledenadministratie@pgoegstgeest.nl
Administratie, reserveringen en andere zaken via het kerkelijk bureau

GEBOUWEN

Regenboogkerk:
Mauritslaan 12,
2341 EM Oegstgeest

Groene Kerk:
Haarlemmerstraatweg 6,
2343 LB Oegstgeest

Willibrords Erf:
Haarlemmerstraatweg 6,
2343 LB Oegstgeest

www.pgoegstgeest.nl

COLLECTEN

Tekst : Maureen van den Brink

7 april – Werelddiaconaat: Colombia

In het noorden van Colombia kunnen kansarme jongeren die op zoek zijn naar werk, in hun eigen omgeving leren hoe ze aantrekkelijke en gezonde maaltijden kunnen koken.

14 april – Zending: Rwanda, kerk van hoop, hulp en verzoening

Kerken organiseren 'lichtgroepen' waar slachtoffers en daders van de genocide (1994) elkaar ontmoeten en weer leren samenleven. Ook voor de jonge Rwandese generatie wil de kerk er zijn.

21 april – Diaconale vakantieweken

Iedereen verdient een vakantie, ook als je alleen bent of hulp nodig hebt. Door uw steun kunnen mensen die niet meer zelfstandig op vakantie kunnen, mensen met een meervoudige beperking en gezinnen met weinig geld genieten van een mooie week.

28 april – Noodhulp (nog nader in te vullen)

5 mei – Noodhulp: Oekraïne, steun voor inwoners en ontheemden
Kerk in Actie werkt samen met kerken en hulporganisaties die ontheemden en slachtoffers van de oorlog blijven helpen.

9 mei – Hemelvaartsdag: Hulpfonds Oegstgeest

Het Hulpfonds Oegstgeest, een samenwerkingsverband tussen de geloofsgemeenschappen en de burgerlijke gemeente, is bedoeld om inwoners van Oegstgeest éénmalig te ondersteunen in noodgevallen. Soms zal ook een (gedeeltelijke) lening mogelijk zijn.

12 mei – Binnenlands diaconaat: kerk-zijn voor en met elkaar

Kerk in Actie begeleidt en ondersteunt kerken in heel Nederland om van betekenis te zijn in hun omgeving. Zo kunnen er gemeenschappen ontstaan waarin mensen ertoe doen en er zijn voor elkaar.

En dan reizen we van veertig dagen door in vijftig van vallen, dood en opstaan naar hoopvol helder heilig puur

Help ons vertrouwen God beseffen dat u bij ons bent leer ons rustig handelen naar uw wil en geest met hart en ziel geloven in de dag van morgen...

Lilian Hoogendoorn, lente 2024

Opvang gezin in Regenboogkerk

Het is zover. Vanaf begin april biedt de PGO gastvrijheid aan een gezin uit Ter Apel. Daartoe is de bovenruimte van de Regenboogkerk ingericht als een eenvoudig onderkomen. Het COA heeft ons een gezin van een moeder, vader en twee kinderen aangedragen. In afwachting van een besluit op hun asielaanvraag. Zij komen nu tot rust na een turbulente periode als vluchteling. Voor zover nodig wordt het gezin begeleid door vrijwilligers. Daarbij kunnen we zo nodig gebruik maken van de ervaringen van De Bakkerij en van de Vredeskerk in Leiden, waar eveneens een gezin wordt opgevangen. Met de onmisbare steun van veel vrijwilligers leveren we zo een menselijke opvang voor een kwetsbaar gezin. Voor info en meedenken is voorzitter-diaconie@pgoegstgeest.nl ons mailadres.

Martine Delver en Pieter Hellinga

Expositie Galerie Regenboog

Op de zondagmiddagen van 12 mei tot en met 16 juni zal in de Regenboogkerk kunst te zien en te koop zijn van Lydia Sleutel en Joop van Egmond (MOND). De Kunstcommissie van de Protestantse Gemeente Oegstgeest wil lokale en regionale kunstenaars de ruimte bieden om hun kunst ten toon te stellen in de Regenboogkerk die dan omgedoopt is tot 'Galerie Regenboog'.

- Lydia Sleutel woont en werkt gedeeltelijk in Oegstgeest en Frankrijk en maakt schilderijen waarbij de kleuren en het licht van de Provence haar inspiratie zijn. *'Met kwast en paletmes zoek ik op het doek balans tussen vorm, kleur en compositie. Ik combineer de werkelijkheid met beelden uit mijn geheugen en wat spontaan ontstaat tijdens het schilderen: een intuïtief proces'*
- Joop van Egmond vervaardigde beeldende kunst onder het pseudoniem MOND. Tijdens een fietstocht van Harwich naar Londen kreeg hij een tragisch verkeersongeluk en overleed aan zijn verwondingen op 12 juni 2018 in het Royal London Hospital. Van hem worden sculpturen en objecten postuum tentoongesteld. Twee verschillende kunstenaars die ook veel gemeen hebben. Voor Van Egmond was Frankrijk een grote inspiratiebron. Zo zei hij eens over Frankrijk: *'Je hart gaat open en je leeft met hart en ziel voor de weidse vergezichten, de duizenden vogels, vlinders in alle soorten en kleuren, het gele koren, zonnebloemvelden, en niet te vergeten de zon en de wijn'*.

De openingstijden van Galerie Regenboog zijn van 11.30 tot 15.00 uur. Locatie: Regenboogkerk aan de Mauritslaan.

Arjan de Kok

Dodenherdenking 2024

Wanneer deze OKe in uw brievenbus valt duurt het nog even, maar over enkele weken is het weer 4 mei. In heel Nederland worden dan de slachtoffers herdacht die tijdens en na de Tweede Wereldoorlog door oorlogsgeweld om het leven zijn gekomen.

Ook in Oegstgeest zullen we de doden herdenken. Sinds enkele jaren wordt deze herdenking georganiseerd door het Comité Herdenken & Vieren Oegstgeest. In dit comité werken de Oranjevereniging, het Oorlogsgraven Comité, de Stichting Veteranen Oegstgeest, het Halifax Comité en de Raad van Kerken samen.

Het raakt ons

Het einde van de oorlog was 79 jaar geleden. Dat betekent dat we ons gaan opmaken voor de herdenking en viering van 80 jaar bevrijding in 2025. De meeste direct betrokkenen zijn inmiddels overleden. Gelukkig is er nog steeds veel aandacht voor het kwaad van de Tweede Wereldoorlog, getuige onder meer de recente opening van het Holocaust Museum. Toch kan de vraag rijzen hoe lang herdenken en vieren nog zullen voortduren. Je kunt die vraag alleen maar beantwoorden als je beseft dat de gruwelen van toen – maar ook het verzet daartegen – verder reiken dan de wereld van toen. Nee, het raakt ook ons nog. Zoiets mag nooit meer gebeuren. Daarom herdenken wij na 80 jaar en

Foto J. Verdink

vrijwel zeker ook de komende decennia de slachtoffers uit die oorlog: de zes miljoen joodse holocaust-slachtoffers, maar ook de talloze militairen en burgers die zijn omgekomen. Daar komt bij dat we het ons in de wereld van vandaag niet kunnen veroorloven om het niet meer te doen. Ook wij worden geconfronteerd met oorlog en geweld: zie Oekraïne en het conflict in Israël en Gaza.

Programma 4 mei

- De Dodenherdenking begint 's middags met het leggen van bloemstukken bij de oorlogsgraven op de kerkhoven en bij het Halifax-monument in Haaswijk.
- In de vooravond zal vanaf 18.00 uur

Geen gesneden beelden; hermenselijk

Het centrale thema voor het onlangs geopende Holocaust Museum is 'hermenselijk' als tegenovergestelde van de 'ontmenselijk' door de nazi-ideologie.

In de bijbel, Tenach voor Joden en het Oude of Eerste Testament, vinden we de Tien Woorden. Het tweede van die tien woorden (ook wel de tien geboden genoemd, richtingwijzers naar goed leven) zegt: *maak geen gesneden beelden*. Een van de betekenissen is: wie een beeld van iets of iemand maakt heeft geen 'persoonlijke' relatie meer. En probeert zo macht over de ander te krijgen. Dat kan leiden van kwaad tot erger kwaad. Beelden over 'de Joden' ontmenselijkten Joodse mensen. En

een herdenkingsbijeenkomst plaatsvinden in het Dorpscentrum. Spreker zal zijn prof. dr. Marjan Schwegman, oud directeur van het Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies (NIOD). Tijdens deze bijeenkomst zullen de namen worden voorgelezen van uit Oegstgeest afkomstige of hier gesneuvelde oorlogsslachtoffers. Het Oegstgeester koor Cappella pro Cantibus zal toepasselijke liederen ten gehore brengen. De bijeenkomst is gratis toegankelijk en u hoeft zich niet aan te melden.

- Na de bijeenkomst begeven de aanwezigen zich gezamenlijk naar het Bos van Wijckerslooth.
- Daar zullen vervolgens burgers en militairen herdacht worden die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld zijn omgekomen of vermoord, zowel tijdens de Tweede Wereldoorlog en de koloniale oorlog, als in oorlogssituaties en vredesoperaties daarna. Hier zal ds. Aart Verburg, voormalig predikant van de Protestantse Gemeente Oegstgeest, een korte toespraak houden. Daarna, om 20.00 uur, wordt twee minuten stilte in acht genomen. Vervolgens is er een kranslegging en de gelegenheid voor alle aanwezigen om langs het oorlogsmonument te lopen. Vervolgens is er in het Dorpscentrum gelegenheid om na te praten.

Koos van der Bruggen

met beelden over superieur zijn ontmenselijkten de nazi's zichzelf. Beelden over 'de ander' ontmenselijkten ook vandaag. In de oorlogen die vandaag gevoerd worden tot en met de onderlinge verhoudingen in het klein. Denk aan MEAU*), *Stukje van mij...* Herdenken draait om 'hermenselijken', om bewustwording van wat er met mensen gebeurt als er gesneden beelden, karikaturen, vijandsbeelden worden gemaakt. Zijn die beelden te doorbreken?

Ds. Aart Verburg

*) MEAU, het soloproject van de zangeres, songwriter en producer Meau Hewitt (23 jaar), maakt kleine, pure liedjes over dagelijkse onderwerpen als de liefde, persoonlijke ontwikkeling en eenzaamheid.

Beter kijken

Wie weleens Naturalis Biodiversity Center in Leiden heeft bezocht, weet hoe je onder de indruk komt van die grote diversiteit aan dieren en planten. Tijdens vakanties dwaal ik er graag met mijn zoon of een vriendin om me te verwonderen over al die verschillende vachtjes, kleuren, snavels, ogen, formaten en ledematen. Wat een Kunstenaars-oog en Ontwerper zit daarachter!

Om in aanraking te komen met het dierenrijk kun je ook op 'safari in de stad' zoals Auke-Florian Hiemstra schrijft in *'Perronpapegaaien & krekkelcriminel'*. Auke-Florian is een onderzoeker verbonden aan Naturalis en schrijft meesterlijk over de biodiversiteit in de stad. Een aanrader voor jong en oud! Tijdens het lezen en bekijken van het boek ontdek je hoe de natuur zich blijft aanpassen aan de mens, waardoor het ook een oproep wordt aan ons om te zorgen voor de wereld van vandaag en morgen.

Het doet je beter kijken om je heen, naar de kiertjes en keitjes, naar vogels en hun eitjes. Het doet je stilstaan bij een specht of een optocht mieren in het gras. Het doet mij denken aan de engel die uit de hemel kwam en de discipelen aansprak na Jezus' hemelvaart. 'Galileeers, wat staan jullie naar de hemel te kijken?'. Op mij komt dit grappig over: de engel komt net 'van boven', maar wijst

hen fijntjes op hun taak hier beneden. Jullie zijn nog niet klaar hier, werk aan de winkel! Ogen op je taak hier.

'...God heeft de mens de schepping toe- vertrouwd, alles aan zijn voeten gelegd: schapen, geiten, al het vee, en ook de dieren van het veld, de vogels aan de hemel, de vissen in de zee en alles wat trekt over de wegen der zee- en' (uit psalm 8). Heeft God ons overschat? Kunnen we dit wel aan? Zorgen voor Zijn biodiversiteit en de mensen- kinderen die ertussen mogen wonen? We falen groots.

Dat doet ons steeds terugkeren naar de HEER wiens naam machtig is op heel de aarde. De Schepper zelf. Vanuit de troon- zaal daarboven geeft Hij menselijk talent voor wetenschap, cultuur en onderwijs. Mensen die bevlogen ons wakker schud- den, inspireren en onderwijzen hoe het beter en anders moet met de aarde en die haar bewonen. Tot Hij terugkeert hebben wij de schone taak om te zorgen en te bewaren. Inspiratie nodig? Laat je keer op keer verrassen door de bijbel en de natuur. Bezoek Naturalis en spreek de onderzoekers, lees het leuke bovenge- noemde boek.

Of duik eens in het net nieuw versche- nen *'Hemels groen'* van Prof.dr. Matthijs de Jong en Cor Hoogerwerf MA. Zie ook de boekbespreking op pagina 13.

Veel 'kijk'plezier! **Thera de Vries-Noordhuis**

Intrede Alexander Bosma 7 april + lunch

In de dienst van 7 april zal Alexander Bosma intrede doen als predikant met speciale focus op onze jeugd. Aansluitend is er een lunchbuffet van door ieder meegebrachte heerlijkheden. De afgelopen tijd is door een aantal gemeenteleden flink geklust in het 'nieu- we' huis van Alexander en Anne Lynn.

Wist u ...?

... dat in het kader van 'Tien voor (30) Tieners' een aantal volwassenen de afgelopen weken dagelijks baden voor een tiener en soms een leuke activiteit met haar of hem ondernamen? ... en dat de Oekraïense vrouwen die elke zaterdag in de Rehobothkerk creatief met kinderen bezig zijn ook een avondworkshop 'eieren verven' voor tieners en volwassenen hebben gegeven? ... en dat er samen met Syrische vrouwen van de Arabischstalige gemeente tijdens een creatieve avond versieringen zijn gemaakt voor de diensten van Goede Vrijdag en Pasen? ... en dat in Voorhout mede door gemeenteleden geregeld een 'kliederkerk' wordt georganiseerd? ... en dat we in april een avond houden over geloofsopvoeding thuis?

Uit de gemeente

Op 2 februari is Ria Sosef-Schijff overleden op de leeftijd van 78 jaar. De dankdienst en begrafenis vonden op 8 februari plaats in Rijnsburg. **Eke de Gier-van der Jagt**

'Lam van God' en 'Deur naar vrijheid'

We leven in een wereld vol geweld en gewetensloosheid waar vaak het recht van de sterkste geldt. De vraag dringt zich op: wie verslaat de monsters van deze wereld?

Het bijbelboek Openbaring geeft een verrassend antwoord op die vraag: Niet een nog bruter beest met nog meer kracht en wapens, maar een *'Lam dat staat als geslacht'* (Openbaring 5:6) heeft de overwinning behaald. Dat Lam is een duidelijke verwijzing naar het kruis en de opstanding van Jezus Christus.

Niet geweld en gewetensloosheid, maar liefde, genade en vergeving hebben het laatste woord. Dit tegendraadse beeld Lam van God laat zien hoe God echt is, ook vergeleken met onze eigen denkbeelden over God en zijn rol in de geschiedenis.

In de veertigdagentijd verzorgden Maarten Boersema, de predikant van de NGK Leiden, en ik om de beurt diensten geïnspireerd door het Lam van God. Daarbij werden afwisselend in beide kerken twee indrukwekkende kunstwerken van Willem Zijlstra tentoongesteld: *'Agnus Dei'* en *'Door to Freedom'*.

Pieter Kleingeld

Boekbespreking

Hemels groen Nieuw licht op duurzaamheid als bijbels thema

We kunnen gerust stellen dat duurzaamheid momenteel een hot item is. Het boek *'Hemels groen'* komt in dat kader met een stevige bijbels-inhoudelijke bijdrage. **Johan de Gier**

In het Nederlands dagblad van 1 maart stond een mooi interview met de schrijvers Matthijs de Jong en Cor Hoogerwerf, beiden verbonden aan het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap. Zij constateren: 'de belangstelling en het enthousiasme voor een duurzame uitleg van de bijbel zijn groot'.

Van God is de aarde

'Hun land beschouw ik als mijn eigendom', schrijft Alexander de Grote in een van zijn decreten. Maar deze uitspraak staat haaks op het bijbelse *'Van God is de aarde en al wat daarin leeft'*. In onze tijd van maakbaarheid, het 'afrekenen' op prestaties en het 'plunderen' van de aardbodem, is er sprake van een heersersdilemma. Dat zal uiteindelijk tot een zekere zelfvernietiging leiden. Een tegenbeweging is noodzakelijk. De schrijvers van *Hemels groen* gaan uitgebreid in op wat de bijbel daarover voor ons in petto heeft.

Enkele citaten

'God heeft een relatie met de schepping, de mens is bestemd om daarin het voortouw te nemen. Niet omdat de mens in de natuurlijke orde boven de rest van de schepping staat, maar omdat de morele orde om menselijk heersen vraagt. Heersen in dienst van de sabbat (voor ons de zondag). Heersen om Gods zegen op aarde te bemiddelen, voor zichzelf, de medemens, voor al wat leeft, voor heel de aarde.'

'De bijbel wordt vaak gelezen als een boek vol gestolde waarheden. Als een gesloten systeem waar we kennis van nemen. Maar dat is niet hoe de bijbel het zelf presenteert. De bijbelse bood-

schap is als een levende waarheid waar je je als lezer als het ware achter moet scharen. De waarheid van de bijbel is in die zin ook niet 'af', het boek vraagt om lezers die het afmaken in hun eigen leven.' 'Duurzamer leven is vooral een kwestie van doen. Het is duidelijk waar het naar toe moet. Schonere energie, veel zuiniger ook, zo snel mogelijk een einde aan de wegwerpeconomie en verspilling, een eerlijker economie et cetera. Waarom via de bijbel, een oud boek? Een boek dat geen praktische instructies biedt, maar alleen indirecte inzichten. Waarom is dat nodig? Dat is nodig omdat we onszelf steeds maar in de weg zitten. De bijbel spreekt zich compromisloos uit. De bijbel is recht door zee. Zonder morele ontmaskering zullen we ons leven niet werkelijk veranderen. De bijbel reikt ons een kritische spiegel aan, een tegenverhaal, een herdefinitie van wat belangrijk is in het leven. Het begint met nederigheid tegenover God en het mysterie van het leven en de bereidheid om te delen met mens en dier.'

Conclusie

Dit boek reikt ons een diepe door- denking aan van Gods bedoeling met de schepping. Natuurlijk moeten we alles doen – in bijbels perspectief gekaderd – om de ontwrichting van klimaat en natuur af te remmen. Daarnaast ons bezielen door op zoek te gaan naar schoonheid, waardigheid en heiligheid.

Hemels groen. Nieuw licht op duurzaamheid als bijbels thema, Matthijs de Jong en Cor Hoogerwerf, uitg. Nederlands Vlaams Bijbelgenootschap, Haarlem, 2024

Nederlandse Gereformeerde Kerk Oegstgeest

Samenkomsten: Duinzigtcollege, Wijttenbachweg 23.
Predikant: ds. P. (Pieter) Kleingeld, Oude Rijnsburgerweg 54, 2342 BC Oegstgeest, tel.: 06 42 87 38 60, e-mail: pieterkleingeld@pm.me
Predikant: ds. A. Bosma,

e-mail: alexanderbosma95@gmail.com
tel.: 06 57 58 98 17
Pastoraal werker: Alice Siepeling, e-mail: alicesie@xs4all.nl, tel. 06 10 89 96 22
Voorzitter kerkenraad: Wouter Pieper, e-mail: voorzitter@ngkoegstgeest.nl, tel. 06 - 41 81 74 04

Scriba Pauline Bos-van der Wel
e-mail: scriba@ngkoegstgeest.nl
Contactadressen kolommen: Thera de Vries-Noordhuis, thera_noordhuis@hotmail.com en Eke de Gier-van der Jagt, gierennest.eke@kpnplanet.nl
Zie ook: facebook.com/ngkoegstgeest

www.ngkoegstgeest.nl

Protestantse Gemeente te Oegstgeest

Alle vieringen zijn ook op afstand te volgen via [Kerkdienstgemist.nl](https://kerkdienstgemist.nl)

GROENE OF WILLIBRORDKERK

zo 07 apr 10.00 ds. A. Alblas
16.00 **Preek van de Leek**
zo 14 apr 10.00 ds. R. Abma
zo 21 apr 10.00 ds. R.C. Veldman
zo 28 apr 10.00 ds. R. Abma
zo 05 mei 10.00 ds. R. Abma
do 09 mei 10.00 **Hemelvaartsdag**,
ds. N.C. Smit

REGENBOOGKERK

zo 12 mei 10.00 ds. R.C. Veldman

Elke dinsdag 8.30 Dagwacht
Elke woensdag is de kerk van **16-17 uur** open voor bezoek of om een kaarsje te branden.

Autodienst

zo 07 apr René Kammenga 06-22 19 81 22
zo 14 apr Conneke Mulder 517 68 56
zo 21 apr Jochem Taal 06-25 38 47 39
zo 28 apr Hanneke en Lex Huisman
06-22 05 59 64
zo 05 mei Pauline Verkerk 517 36 22
zo 12 mei Ed Noordijk 517 10 36

Taizévieringen

Zondag 28 april, 19.00 uur in de Groene Kerk.
Meerstemmig mee oefenen, vanaf 18.30 uur. Van harte welkom!

DUINZIGTCOLLEGE of Rehobothkerk

Nederlands Gereformeerde Kerk en Gereformeerde Kerk vrijgemaakt

Voor actuele informatie: www.ngkoegstgeest.nl
Via deze website kan meegekeken worden.

zo 07 apr 10.00 ds. Pieter Kleingeld,
H. Avondmaal
zo 14 apr 10.00 Bert Bakker
zo 21 apr 10.00 ds. Pieter Kleingeld
zo 28 apr 10.00 Alice Siepeling
zo 05 mei 10.00 Laurens Buist,
H. Avondmaal
zo 12 mei 10.00 **Hemelvaart**, Moses Alagbe

Arabischtalige diensten

Steeds de eerste en derde zondag van de maand, met Nederlandse vertaling.
Tijd/locatie: 14.00 uur, Rehobothkerk.
Voorganger: ds. P. Kleingeld

R.K. PAROCHIE H. AUGUSTINUS PAROCHIEKERN H. WILLIBRORD

Zie www.parochie-augustinus.nl voor de actuele livestream.
Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 5938.
Voor vervoer naar de kerk kunt u contact opnemen met mw. Gabriëlle Walter: 071 517 3287.

2e zondag van Pasen (Beloken Pasen)

za 06 apr 19.00 Viering in Wassenaar
zo 07 apr 11.00 Eucharistie,
Mgr. A. van Luyn,
Dameskoor, KWD, koffie

3e zondag van Pasen

za 13 apr 19.00 Viering in Wassenaar
zo 14 apr 11.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken,
Schola, KWD

4e zondag van Pasen

za 20 apr 19.00 Viering in Wassenaar
zo 21 apr 11.00 Gezinscatechese,
Eucharistie,
K. van Vliet/S. Zuidersma,
Gemengd koor

5e zondag van Pasen

za 27 apr 19.00 Viering in Wassenaar
zo 28 apr 11.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken,
Schola, koffie

6e zondag van Pasen

za 04 mei 19.00 Viering in Wassenaar
zo 05 mei 11.00 Eucharistie,
Mgr. A. van Luyn
Dameskoor
do 09 mei 11.00 **Hemelvaartsdag**,
Eucharistie,
pastor K. van Vliet
Gemengd koor

Inzameladressen voor de Voedselbank

Inzameladressen Voedselbank Leiden/ Katwijk met tijdstippen en plaatsen

■ Protestantse Gemeente Oegstgeest:
Inzameling elke laatste zondag van de maand in de hal van de Willibrords Erf, voor en na de dienst, 10.00 – 11.30 u.

7e zondag van Pasen

za 11 mei 19.00 Viering in Wassenaar
zo 12 mei 11.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken
Gemengd koor

VAN WIJCKERSLOOTH EN RUSTENBORCH

De vieringen zijn op vrijdagochtend in de Grote Zaal. U kunt zich als vrijwilliger melden via 06 2894 8089 of judith.vandervis@marente.nl (di. en do.) of via 06-1220 9191 of christa.vandersman@marente.nl (di.).

vr 05 apr 11.00 RK, pastor
Sjoerd Zuidersma
vr 19 apr 11.00 RK, pastor Kees van Vliet
vr 03 mei 11.00 PKN, ds. Aart Verburg

Bezinningscentrum KRUISPUNT

Rivierduinen, locatie Oegstgeest

Zodra er weer diensten gehouden kunnen worden, zullen we geïnformeerd worden.

PAULUSKERK, VOLLE EVANGELIEGEMEENTE

Zondagsdienst 11.00 Arnold & Hind Verduijn

REGENBOOGKERK, ADVENTKERK

Zaterdag 10.00 Bijbelstudie
11.00 Eredienst

DORPSCENTRUM, St. Evangelische Gemeenschap

zo 07 apr 10.00 W. v.d. Velden, Putten
zo 14 apr 10.00 R. Speelman, Almere
zo 21 apr 10.00 D. Wolbers, Franeker
zo 28 apr 10.00 H. Koehorst, Mijdrecht
zo 05 mei 10.00 J. Nugter, Valkenburg ZH
zo 12 mei 10.00 P. v.d. Lugt, Naaldwijk

Uniek concert in de Groene Kerk

Op **zaterdag 15 juni** kun je een heel bijzondere muzikale belevenis meemaken. Pedro Domingos en Julio Angelini uit Lissabon geven een akoestisch concert. Pedro zingt en Julio speelt gitaar. In 2023 bracht dit duo hun eerste album uit: *Manchas* (vlekken, als in olievlekken die steeds veranderen). Op YouTube en Spotify (Pedro_Julio. Album) kun je hun muziek beluisteren.

Pedro woonde in 2015 en 2016 anderhalf jaar in Leiden. Rond Pasen hoorde hij muziek uit de Matthäus Passion in de Groene Kerk. Sindsdien droomde Pedro ervan om ooit in die kerk te mogen zingen met zijn veelzijdige stem. De muziek ontstaat in Pedro's hoofd bij geluiden in de natuur (rivier, bos, zee). Julio componeert harmonieën bij de melodische lijnen die Pedro zingt. Het resultaat fascineert.

Pedro is psycholoog en studeerde Performing Arts (drama, dans) in Porto. In de Groene Kerk ervaart hij hoe religieuze, mystieke, filosofische en psychologische

elementen resoneren tussen de oude muren en onder het hoge dak van het gebouw. Pedro zal vertellen over hoe hun muziek ontstaat en wie en wat hem inspireert (Bijbelteksten, mythologie, Spinoza, Clarice Lispector, poëzie en dans).

Al veel mensen raakten onder de indruk van de rustgevende muziek en lieten zich meevoeren naar de wondere wereld van klank die Pedro en Julio oproepen.

Je bent van harte welkom op 15 juni 2024 om 16.00 uur. Toegang gratis (vrijwillige bijdrage bij de uitgang) en een drankje na afloop.

Ds. Aart Verburg

Spirituele meesters II en III

Willibrordushuis

In tegenstelling tot wat in het Groene Boekje staat wisselen de volgende twee avonden van spirituele meester:

Op **15 april** gaat het over Nicolaas van Cusa.

Op **13 mei** staat Benedictus van Nursia centraal, de stichter van de Orde der Benedictijnen (osb) en ook grondlegger van het hele westerse monnikendom. Bovendien is hij patroonheilige van Europa. Allemaal goede redenen om hem beter te leren kennen.

Bij voldoende belangstelling vindt deze lezing met workshop plaats in de Marienzaal van het Stadsklooster 'Het Willibrordushuis' te Den Haag (Oude Molstraat 35), circa 20 minuten lopen vanaf het Centraal Station.

Aanmelding kan tot 14 april. Zie hiernaast voor info en aanmelding.

Activiteiten Raad van Kerken

Spirituele meesters II 15-4

Nicolaas van Cusa (i.p.v. Benedictus)

Plaats: Pastorie H. Willibrordkerk (ingang achterom)

Tijd: 20.00-21.45 uur

Opgave: alpha.jozefkerk@hotmail.com

Info: erik@flickrchild.nl, kerknet.be

Vorbereiding kloosterweekend 13-5

Plaats: Willibrords Erf

Tijd: 20.00 uur, zie pag. 16

Info en opgave: mireillestuart@gmail.com

Voor aankondiging: datum nu bekend

Luister! Een literair concert 2-6

Deze datum stond nog niet in het Groene Boekje.

Voordrachten van schrijvers en zang van Cappella pro Cantibus

Plaats: Regenboogkerk

Tijd: 15.30 uur

Info: www.cappellaprocantibus.nl

Voor (meer) info, zie elders in dit blad en het activiteitenprogramma (Groene Boekje) op www.raadvankerkenoegstgeest.nl

Zing mee met het Gloria van Vivaldi

Kom je meezingen? Op 19 mei is het Pinksteren en dat gaan we vieren met feestelijke muziek. We zingen Vivaldi's Gloria en repeteren het in vier repetities. Dit feestelijke stuk kan eigenlijk altijd gezongen worden omdat het heel vrolijke en inspirerende muziek is. Vivaldi heeft namelijk een muzikale taal, die iedereen verstaat.

De rode priester, zoals Antonio Vivaldi altijd werd genoemd omdat hij zulk rood haar had, was meer een man van het leven dan van het geestelijke. Hij kon zomaar midden in een mis verdwijnen om zijn muzikale ideeën op papier te zetten. Hij werkte zo weinig als priester dat de kerk hem de functie van muziekleraar gaf in een van de weeshuizen in Venetië, zodat hij alle tijd had om zijn prachtige muziek te schrijven. De repetities zijn op woensdagavond in de Regenboogkerk in Oegstgeest van 20 uur tot 22 uur. We repeteren op 17 en 24 april en na de vakantie op 8 en 15 mei. We zingen in de kerkdienst van 19 mei om 10 uur, met een warming-up repetitie om 9 uur. Ds. Richtsje Abma zal in deze dienst voorgaan.

Wanneer u of jij mee wilt zingen, iedereen is welkom, meld je even bij mij: mariarosenmoller@gmail.com.

Ik kijk ernaar uit om jullie bij deze repetities te begroeten,

Maria Rosenmöller (cantrix PGO)

Kloosterweekend in Abdij Maria Toevlucht

Ontdek de monnik in jezelf! Wil je wel eens ervaren hoe dat is, een paar dagen leven in een klooster? Gun jezelf een kloosterweekend. Even weg uit de hectiek en tredmolen van alle dag, tijd nemen voor zelfreflectie, stil staan bij je zoektocht naar God. Wij zijn van harte welkom ons enkele dagen te voegen in het ritme van de gemeenschap van de abdij Maria Toevlucht te Zundert, om zo ons eigen geloofsleven te voeden en op adem te komen.

Het weekend is van 31 mei tot en met 2 juni. Er is nog plek voor enkele personen

Vorbereiding: ma 13 mei 20.00 uur in Willibrords Erf

Info & begeleiding: ds. Rian Veldman & Mireille Stuart

Aanmelding: Mireille Stuart, mireillestuart@gmail.com

Varia-agenda

Boekenkraam op de vijf-mei-markt

In Oegstgeest is de jaarlijkse rommelmarkt op vijf mei (Bevrijdingsdag) een fenomeen. Die dag doen ook de gezamenlijke kerken in ons dorp weer mee met een boekenkraam. Voorafgaand kan iedereen boeken van bepaalde genres komen inleveren. Die worden gesorteerd en voor verkoop in de kraam aangeboden.

De opbrengsten gaan rechtstreeks naar de Voedselbank. Dit is een initiatief van de diaconieën van de kerken.

Zij werken samen in het Diaconaal Platform Oegstgeest (DPO). Binnen het DPO is gesproken over de vraag, of deelname op zondag terecht zou zijn. Het goede doel voor hulp aan medemensen gaf de doorslag.

Op het moment van schrijven is er nog veel te regelen. Maar al wel duidelijk is, dat de kraam weer op de Lijtweg staat. Op de stoep voor de Rehobothkerk. In de komende weken volgt meer info via de kerkelijke weekbrieven en de Oegstgeester

Courant. En bovendien is diaconaalplatform@gmail.com ons mailadres. Hopelijk doen weer heel veel mensen mee. Voor het goede doel.

Marc Aldewereld en Pieter Hellinga

Tot slot...

Breng ons in evenwicht

Deel van uw idee is ook de mens
en U deelt met ons uw grote
scheppingswens:

laat de aarde bloeien, geef haar rust en lucht.
Wat je nodig hebt, geeft zij je weer terug.

Heer, wij nemen meer dan U ons geeft
en de aarde wordt een plek waar niets meer leeft.
Zoveel schoonheid is verdwenen voor altijd.
Alle samenhang die U bedacht raakt kwijt.

Breng ons in evenwicht met alles wat U maakte.

Als we vallen, geef ons weer een kans.
Breng ons in evenwicht. Leer ons dansen
met de aarde.

Pak ons bij de hand en breng ons in balans.

Uit Schrijvers voor Gerechtigheid,
Roeland Smith en Adrian Roest